

šuje situace v krajích s významnými sociálně znevýhodněnými lokalitami.¹ Ze zjištění ČŠI vyplývá, že v letošním školním roce je podíl romských žáků vzdělávaných podle RVP ZV LMP 28 %. Problematiku vysokého počtu romských žáků vzdělávaných podle RVP ZV LMP řeší *Akční plán opatření pro výkon rozsudku Evropského soudu pro lidská práva*. Tento plán, který je podrobněji zmíněn v kapitole 5, přináší řadu opatření, která se dotýkají všech žáků v základním vzdělávání, nejen romských žáků, a vzbudil oprávněnou pozornost odborné veřejnosti.

Tabulka 5: Žáci ZŠ - vzdělávání podle RVP ZV, přílohy LMP

školní rok	počet žáků v základním vzdělávání s LMP (podle výkazů k 30. 9. MŠMT)	počet žáků vzdělávaných podle RVP ZV LMP (podle výkazů k 30. 9. MŠMT)
2012/13	17 886 (podle matrik, březen 2013, MŠMT)	nezjišťovalo se
2013/14	16 556	9 648

Zdroj: MŠMT 2013

Pozitivním rysem je posilování individuální integrace obecně, tj. všech žáků se SVP. Ve školním roce 2010/2011 poprvé překonala individuální integrace integraci skupinovou, dostala se přes hranici 50 % (ČŠI, 2013d) a tento trend pokračuje.

Český vzdělávací systém je selektivní, přestože školský zákon deklaruje rovný přístup ke vzdělávání a všechny děti ve věku od 6 do 15 let jsou vzdělávány podle jednoho rámcového vzdělávacího programu, kromě dětí s těžkým mentálním postižením.

Ve školním roce 2013/14 se podle RVP ZV LMP vzdělává 9 648 žáků (viz tabulka 5). ČŠI sleduje zařazování žáků do vzdělávání podle RVP ZV LMP a upozorňuje školy na případy špatného zařazení. Právě nedostatky v diagnostice byly příčinou rozsudku Evropského soudu pro lidská práva, který vyhověl stížnosti rodičů romských žáků proti jejich neoprávněnému zařazení do méně náročného vzdělávacího programu v tehdejších zvláštních školách (1999), který byl navíc v té době omezen možností pokračovat pouze v určitých oborech středního vzdělávání. Toto omezení již dnes neplatí a vzdělávání se i pro takto znevýhodněné žáky mění směrem k vyšším nárokům a k větší prostupnosti v systému. Reálně však výstupy ze vzdělávání v RVP ZV LMP nejsou zcela kompatibilní se vstupními požadavky na některý z oborů středního vzdělávání a možnost dalšího pokračování ve vzdělávání je tak stále fakticky omezena. Existují rizika spojená se segregací, na která upozorňují státní orgány, odborné společnosti i nestátní neziskové organizace.

Pedagogická veřejnost je ke zvyšování vzdělávacích ambicí a zvyšování motivace SZ žáků ke vzdělávání skeptická. Tento postoj byl ověřen kvalitativním výzkumem v A4 projektu KIII (ČŠI, 2013b).

Motivace žáků k větším ambicím a dokončení středního vzdělání je v očích odborné veřejnosti kontroverzní téma. Pro její nezanedbatelnou část je nepřijatelná představa omezení selektivity ve vzdělávacím systému nebo pozitivní diskriminace některých skupin žáků a direktivních opatření k jejich podpoře. Část odborné veřejnosti nepovažuje direktivní opatření za účinná a vhodná (omezení opakování ročníků, popř. i omezení přestupů do méně náročných vzdělávacích programů v základním vzdělávání jako je RVP ZV LMP). Na druhou stranu tato již přijatá direktivní opatření bez skutečně efektivních mechanismů podpory pedagogů v náročném prostředí mohou být důvodem, proč je podpora inkluzivního vzdělávání mezi pedagogickou a rodičovskou veřejností tak nízká. Tato skepse odpovídá postojům širší veřejnosti, která se domnívá, že oddělené vzdělávání různě

¹ Ústecký kraj: pokles z 50 % v roce 2010 na 30 % v roce 2012 (ČŠI, 2013d).